

ΜΕΛΕΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ: Τα 15 ρήματα της γ' συζυγίας σε -io**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ**

Δεκαπέντε ρήματα της γ' συζυγίας λήγουν σε -io, όπως τα ρήματα της δ' συζυγίας. Επισημαίνουμε με έντονη γραφή τα 11 από αυτά, τα οποία συναντάμε (είτε απλά, είτε σύνθετα) στο σχολικό βιβλίο.

1) capio	cepi	captum	capĕre = λαμβάνω
2) cupio	cupivi	cupitum	cupĕre = επιθυμώ
3) facio	feci	factum	facĕre = κάνω
4) fugio	fugi	(fugitum)	fugĕre = φεύγω
5) iacio	ieci	iactum	iacĕre = ρίχνω
6) pario	peperi	partum	parĕre = γεννώ
7) rapio	rapui	raptum	rapĕre = αρπάζω
8) specio	spexi	spectum	specĕre = παρατηρώ
9) fodio	fodi	fossum	fodĕre = σκάζω
10) lacio	(elicui)	(elicitum)	lacĕre = σύρω
11) quatio	(quassi)	quassum	quatĕre = σείω
12) sapio	(sapivi ή sapii)		= έχω γεύση

και τα 3 αποθετικά

13) gradior	gressus sum	gressum	gradi = βαδίζω
14) morior	mortuus sum	mortuum	mori = πεθαίνω
15) patior	passus sum	passum	pati = πάσχω

Πάντοτε σύνθετα συναντώνται τα **iacio** (**obicio, abicio**), **rapio** (**praeripio**) και **gradior** (**ingredior, egredior, congedior**)

Τα ρήματα αυτά κλίνονται όπως τα άλλα ρήματα της γ' συζυγίας (το **lego**), όμως ο χαρακτήρας -i του ενεστωτικού θέματος **αποβάλλεται**, όταν ακολουθεί άλλο i,

ĕr, ή τελικό e. Δεν αποβάλλεται το i στο β' ενικό πρόσωπο του μέλλοντα της μέσης φωνής (επειδή το e είναι μακρό).

Το ρήμα capio

Ενεργητική φωνή

Οριστική		
Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας
capio	capiebam	capiam
capis (capi-is)	capiebas	capies
capit (capi-it)	capiebat	capiet
capimus (capi-imus)	capiebamus	capiemus
capitis (capi-itis)	capiebatis	capietis
capiunt	capiebant	capient
Υποτακτική		
capiam	caperem (capi-erem)	capturus, -a, -um sim
capias	caperes (capi-eres)	capturus, -a, -um sis
capiat	caperet (capi-eret)	capturus, -a, -um sit
capiamus	caperemus (capi-eremus)	capturi, -ae, -a simus
capiatīs	caperetis (capi-eretis)	capturi, -ae, -a sitis
capiant	caperent (capi-erent)	capturi, -ae, -a sint
Προστακτική		
-		-
cape (capi-e)		capito (capi-ito)
-		capito (capi-ito)
-		-
capite (capi-ite)		capitote (capi-itote)
-		capiunto

Απαρέμφατο Ενεστώτα:	capere (capi-ere)
Απαρέμφατο Μέλλοντα:	capturum, -am, -um esse, capturos, -as, -a esse
Μετοχή Ενεστώτα:	capiens (γεν. capientis)
Μετοχή Μέλλοντα:	capturus, captura, capturum
Σουπίνο:	captum, captu
Γερούνδιο:	capiendi, capiendo, capiendum, capiendo

Παθητική φωνή

Οριστική		
Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας
capior	capiebar	capiar
caperis (capi-eris) /capere (capi-ere)	capiebaris /-re	capieris /-re
capitur (capi-itur)	capiebatur	capietur
capimur (capi-imur)	capiebamur	capiemur
capimini (capi-imini)	capiebamini	capiemini
capiuntur	capiebantur	capientur
Υποτακτική		
capiar	caperer (capi-erer)	
capiaris /-re	capereris (capi-ereris) /caperere (capi-erere)	
capiatur	caperetur (capi-eretur)	
capiamur	caperemur (capi-eremur)	
capiamini	caperemini (capi-eremini)	
capiantur		

	capere (capi-ere)	
Προστακτική		
-		-
capere (capi-ere)		capitor (capi-itor)
-		capitor (capi-itor)
-		-
capimini (capi-imini)		-
-		capuntor
Απαρέμφατο Ενεστώτα: capi (capi-i) Γερουνδιακό: capiendus, capienda, capiendum		

Επισημάνσεις:

1. Το ρήμα **facio** δεν σχηματίζει παθητικό τύπο *facior*. Στη θέση του, ως παθητικός τύπος, χρησιμοποιείται το ρήμα **fio**. Όλα όμως τα σύνθετα του **facio** που συναντάμε στα κείμενα σχηματίζουν κανονικά τον παθητικό τύπο. (π.χ. *interficio - interficior*, *afficio - afficior*)

2. Το ρήμα **facio**, όπως και τα ρήματα **dico**, **duco** και **fero** σχηματίζουν το Β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεργητικού ενεστώτα χωρίς την κατάληξη *-e*
dic, duc, fac, fer.

Τα σύνθετα όμως του **facio** που συναντάμε στα κείμενα σχηματίζουν το Β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεργητικού ενεστώτα κανονικά, με την κατάληξη *-e*. Έτσι έχουμε

edico → *edic*

produco → *produc*

refero → *refer*

αλλά *interficio* → ***interfice***